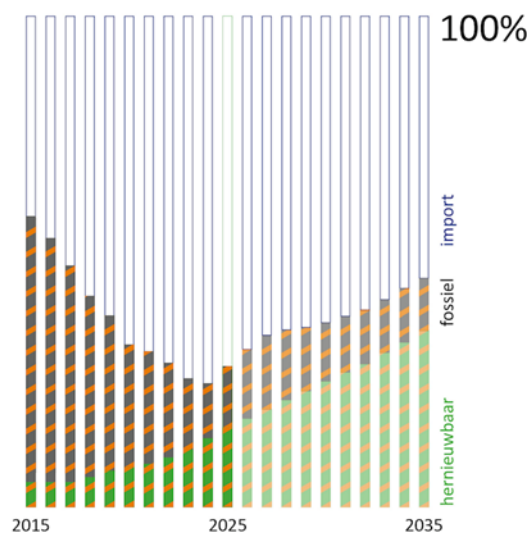

Commissiedebat Gasmarkt en leveringszekerheid 12 maart 2025

De NVDE roept op tot investeringen in groene groei zoals beschreven in onze [Menukaart](#), omdat dit een investering is in duurzaamheid, betaalbaarheid en leveringszekerheid. Op dit moment is het energiesysteem van Nederland en de rest van de Europese Unie voor tachtig procent gebaseerd op (met name geïmporteerde) fossiele brandstoffen. De afhankelijkheid van import-aardgas brengt risico's met zich mee voor de leveringszekerheid en energieprijzen. Het stevig doorzetten van de energietransitie biedt daarom een structurele oplossing: hoe sneller Nederland overstapt naar oranje-groene energie van eigen bodem, hoe minder kwetsbaar we zijn voor geopolitieke problemen en marktschommelingen. Door de energietransitie te versnellen kunnen we de Europese industrie op een duurzame voorsprong zetten.

Van importkloof naar meer energieonafhankelijkheid

De aardgasproductie in Nederland is sterk afgenomen. Het aandeel geïmporteerd aardgas neemt steeds verder toe. Tweederde van het aardgas dat wij in Nederland gebruiken, komt uit het buitenland. We hebben te maken met een importkloof, aldus [EBN](#). We zijn erg afhankelijk van buitenlandse leveranciers, wat ons kwetsbaar maakt voor geopolitieke onrust en economische schommelingen. De afgelopen jaren zijn er veel van deze marktschommelingen geweest, die ervoor zorgen dat de leveringszekerheid van aardgas minder wordt. Dit heeft geleid tot een vermindering in het gebruik van aardgas. Dit was bijvoorbeeld te zien in de energiecrisis met torenhoge aardgasprijzen. Een cruciale oplossing is meer energie van eigen bodem: dit vermindert onze importafhankelijkheid in geopolitiek onstabiele tijden en versterkt onze investeringen in economische onzekerheid.

bron: Importkloof, EBN december 2024, visualisatie NVDE februari 2025

Elektriciteit uit zon en wind: miljardenbesparing en minder aardgasverbruik

Volgens schattingen van [IEA](#) heeft de nieuw geïnstalleerde wind- en zonnecapaciteit in de EU tussen 2021 en 2023 alleen al een kostenbesparing van 100 miljard euro opgeleverd. Voor Nederland betekende dit een kostenbesparing van 60 euro per jaar voor een huishouden met een gemiddeld elektriciteitsverbruik. Wind- en zonne-energie zorgen ervoor dat we minder aardgas nodig hebben, maar ook dat we jaarlijks zo'n 3 miljard euro besparen doordat wind- en zonnestroom de prijs drukken. Zonder wind- en zonne-energie had

Nederland in 2023 ongeveer 7 miljard kuub extra aardgas nodig gehad voor gascentrales. Dit zou niet alleen hoge kosten hebben veroorzaakt, maar het is ook de vraag of de import- en de Nederlandse opslagcapaciteit dit zouden hebben aangekund. Naast de kostenbesparingen door wind en zon vermindert elektrificatie het wereldwijde energieverbruik met 40%. Dit is een enorme verbetering in efficiëntie en verlaagt de kosten. Dit illustreert de [primary energy fallacy](#), waarbij de voordelen van elektrificatie vaak worden onderschat.

Gebouwde omgeving: onafhankelijkheid van importgas en stabielere prijzen

Ondanks dat er steeds meer gebruik wordt gemaakt van duurzame energie in Nederland, is de gebouwde omgeving nog steeds zeer afhankelijk van verwarmen met fossiel aardgas. Energiegebruik in de vorm van aardgas is in de gebouwde omgeving in 2023 circa 9,25 bcm; ongeveer 31% van het totale aardgasgebruik. [En dit terwijl huishoudens die gebruik maken van duurzame maatregelen zich minder zorgen maken over hun energierekening](#). Om energie te besparen zouden de wijken grootschalig moeten worden aangepakt. De NVDE pleit voor een structurele oplossing voor het verlagen van energierekeningen, niet een tijdelijke.

- Een [investering van 5 miljard euro in grootschalige wijkisolatie bespaart huishoudens jaarlijks €1.100 op hun energierekening](#). Zulke wijkaanpakken dragen bij aan een stabielere energiemarkt en verminderen onze afhankelijkheid van importgas. Daarnaast is het essentieel om verduurzaming te blijven stimuleren door voldoende middelen beschikbaar te stellen voor de ISDE-subsidie en het Nationaal Warmtefonds.
- Nederland heeft grote kansen voor warmtenetten met lokale, duurzame bronnen van eigen bodem. Daar is een flinke impuls voor nodig, want de omslag van aardgas naar duurzame warmte gaat veel te traag.
- [Een hybride warmtepomp verlaagt al het aardgasverbruik van een huishouden met 60%](#).

Industrie: versnel duurzame energie en energiebesparing

Het energiegebruik in de vorm van aardgas in de industrie betreft in 2023 circa 10 miljard m³ (bcm). Dit is ruim een derde van het totale aardgasgebruik in Nederland. Naast generieke beleidsinstrumenten zoals ETS en de SDE++ zijn de maatwerkafspraken een belangrijke beleidslijn voor het verduurzamen van deze sector. Het [Draghi-rapport](#) onderstreept het belang van snellere en krachtigere beleidsinterventies om de energietransitie te versnellen.

- Introduceer een [bindend keuzemoment in het proces van de maatwerkafspraken](#) om deze te versnellen en te verduidelijken.
- Daarnaast is een sterkere handhaving van de energiebesparingsplicht nodig. Op dit moment is de nalevingsgraad door bedrijven nog laag en de Omgevingsdiensten voeren relatief lage aantallen controles uit. De [NVDE](#) geeft meerdere suggesties voor verbetering. Want een verbetering in de handhaving van de energiebesparingsplicht bespaart jaarlijks zo'n [1 miljard m³ aardgas en 5 miljard kWh elektriciteit](#).

Verduurzaming van mobiliteit zorgt voor een vermindering van fossiele import

Op dit moment draait de mobiliteitssector met name op fossiele brandstoffen. Elektrische auto's maken inmiddels een aanzienlijk deel uit van de nieuwverkoop: in 2024 was ruim een derde van de nieuw verkochte auto's volledig elektrisch.

- Eerder pleitte een brede coalitie van bedrijven en branche- en milieuorganisaties voor een 'vlootnorm': alle nieuwe zakelijke personenauto's nulemissie aan de uitlaat. [Elektrische auto's zijn goedkoper in gebruik waardoor de 'total cost of ownership' lager is voor werkgevers.](#) De overstap van fossiele brandstoffen naar elektrische voertuigen betekent een transitie van verbrandingsmotoren met een efficiëntie van slechts 30% naar elektrische aandrijvingen met een efficiëntie van 90%. Dit bespaart kosten en vermindert de import van fossiele energie.

De Nederlandse Vereniging Duurzame Energie (NVDE) maakt zich sterk voor een energievoorziening die volledig is gebaseerd op hernieuwbare energie door het bundelen van krachten uit de gehele sector. De aangesloten bedrijven zijn actief in hernieuwbare elektriciteit, warmte en gassen en in duurzame mobiliteit, de gebouwde omgeving en de industrie. De activiteiten voor duurzame energie bij 1.600 aangesloten bedrijven vertegenwoordigen nu al een omzet van ruim € 43 miljard en bijna 200.000 werknemers in Nederland.